

Občinska trošarina na vino in žganje z novim zakonom ni ukinjena. Prizadeta pa je z njim toliko, da je za dobo od 1. januarja 1933 dalje v nakladni stopnji maksimirana in da so nastale bistvene izpremembe v njenem pobiranju vsled ukinjene državne kontrole nad prometom teh pijač in vsled uvedene kontrole in trošarinske prostosti proizvoznikov. Radi ukinjene prometne kontrole je postalo pobiranje občinske trošarine znatno težje, ker se občina, odnosno organi, ki trošarino zanjo pobirajo, ne obveščajo več o v okoliš občine poslanih pijačah; na drugi strani si pa velik del občin ni znal nadomestiti ukinjene prometne kontrole s poostreno lasno kontrolo konzuma, ki edino more občini danes zasigurati pričakovani dohodek iz trošarin. Posledica obojega je, da se je tiho-tapstvo z vinom in žganjem razpaslo kakor še nikdar prej in da so dohodki občin od 20. aprila dalje silno padali.

I. Višina občinske trošarine.

Uvodoma omenjeni zakon maksimira za dobo od 1. januarja dalje občinsko trošarino na vino na 50 Din od hl za vaške občine in na 100 Din od hl za mesta, občinsko trošarino na žganje in na špirit pa za vse občine na 5 Din od hl. Na to opozarjamo že sedaj z naročilom, da se ta omejitev pri sestavljanju proračuna za leto 1933 vpošteva in da se v občinah, ki imajo sedaj uvedeno višjo trošarino, ta takoj s 1. januarjem 1933 pobira samo v maksimirani višini. Znižanje na maksimirano višino nastopi samo po sebi, torej tudi v primeru, da občinski proračun dne 1. januarja 1933 od nadzornega oblastva še ne bo odobren. Iz tega sledi tudi, da bodo morale te občine točilec vrniti razliko v trošarini od zalog, od katerih je bila plačana višja trošarina.

Do 31. decembra 1932 pa pobira občina trošarino v oni višini in na one predmete, kakor ji je bilo dovoljeno po odobrenem občinskem proračunu za leto 1932. Za letos torej ni v tem pogledu nobene izpremembe.

II. Trošarinski obveznik.

Občinska trošarina se pobira od onih količin trošarinskih predmetov, ki se v okoliš občine potrošijo. Proizvodnje in trgovskega prometa ne sme zadeti. Kot konzumno dav-

Temeljita nega zob pomeni:
odstraniti zobni kamen z rednim čiščenjem zob s Sargovim Kalodontom!

Le Sargov Kalodont vsebuje proti zobnemu kamnu delujoči sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

ščino jo nosi (končno plača) vedno le potrošnik, to je oseba, ki je pijačo povžila. Trošarina bi se torej morala pobirati od potrošnika v trenutku dejanskega povžitja. To oboje pa je tehnično neizvedljivo. Prvič je kontrola dejanskega povžitja nemogoča ter neumestna, radi česar se mora trošarina pobirati že prej in sicer v zadnjem štadiju trgovskega prometa, ko pijača preide iz trgovskega prometa v potrošnjo, ali z drugimi be-

sedami: ko se za potrošnjo pripravi. Drugič pa se v nadrobnejem prometu od potrošnika sploh ne more pobirati, radi česar se v tem primeru pobira že od točilca, ki pa jo nato z vračunanjem v prodajno ceno previali na potrošnika.

Pijača je za potrošnjo pripravljena: pri točilu v trenutku, ko nastavi sod za točenje na drobno, pri potrošniku na debelo pa že v trenutku, ko vnese pijačo v občino (jo prej-

Pametna misel.

V vojnih časih je imel kmetič svoje posestvo nedaleč od meje. Vedel je, da ga bodo sovražniki posetili čimprej in premišljeval je, kam bi skrnil svoj denar. Prišla mu je dobra misel. Na vrtu je izkopal po noči globoko jamo in je vrigel vanjo vrečico z denarjem. Nato je jamo zopet zasul in zemljo zravnal. Nedaleč od hiše pa je izkopal še drugo jamo, vrigel vanjo en zlatnik in jo zopet zasul in zravnal.

Kmalu nato so pridrevli sovražniki skozi vas. Nekaj vojakov je prišlo kmeta in so mu zagrozili, da ga bodo nemudoma ubili, če

F. S. Šegula:

Râbi Jehuda.

(Povest iz časov Kristusovih.)

(Dalje.)

4. Brez usmiljenja ločeni!

Drugega jutra — je bil četrtek pred velikonočnimi prazniki, po našem računu leta 31 po Kristusovem rojstvu — je râbi Jehuda rano zapustil svojo hišo. Ni pogledal k ženi, ni se poslovil kakor navadno.

Okoli tretje (po našem devete) ure predpolodne se je začelo pred njegovo hišo zbirati in postajati nekaj ljudi. Polagoma je množica narasčala ter postajala glasna, nekateri so celo s pestmi grozili proti vratom. Ni trajalo dolgo, in prikorakal je po cesti mož z dolgo bambusovo palico, odznakom mestnega redarja, ter stopil v hišo. In zopet ni dolgo trajalo, pa sta prihiteli ven dve ženski postavi, ogrnjeni v modroplateneno obleko ter z belimi rjuhami čez glave. Ko ji ljudstvo zagleda, zažene divji krik (»Lepra —

lepra!«) ter podi v nasprotni smeri kakor smo včeraj prišli, tje proti izhodnim mestnim (»Štefanovim«) vratam. Pregarjani, Rahela ter njena 14letna hčerka Miriam hitita z glasnim ihtenjem naprej. Še le pri mestnih vratih je obstalo ter se začelo vračati razkačeno ljudstvo, deloma tudi po pravici razkačeno, ker nevarnost nalezljivosti je zlasti v mestu res velika.

Ubogi gobavi revici ste plaho stopali po strmi cesti proti potoku Cedronu. Dospevši do starega mosta, sta krenili — ne čez most! — na desno po pešpoti kraj potoka v dolini Jozafat. Mimo groba Absalomovega ter drugih praznih grobišč sta dospeli slednjič v Naselbino gobavih, na tisti kraj, kamor se je celo človeška milosrčnost le s strahom podajala, ker le zdaleč so dobri ljudje postavljali gobavcem darove na zemljo.

Ni dvoma, da je râbi Jehuda bil sam izdal oblasti svojo ženo s hčerko vred. Strašno je pač moralo biti sovraštvo do Jezusa, tega novega preroka! Kakor pa je bilo takrat, tako je ostalo do današnjega dne. Dediščina starega farizejstva? Če leže na kako dušo tista tema, ki je sovraštvo

me od trgovca) v svrhu neposrednega konsumna.

Trošarinski obveznik postane torej točilec na drobno ob nastavitvi posode, potrošnik na debelo pa ob vkletenju.

Za točenje odnosno prodajanje na drobno se smatra v smislu trošarinskega zakona odajanje trošarinskega predmeta v količinah pod 50 l vina ali pod 25 l žganja naenkrat.

Za trošarinsko obveznost ne igra nobene vloge, ali ima točilec obrtno pravico ali ne. Trošarino mora plačevati in trošarinski predmet prijavljati vsakdo, ki toči ali prodaja na drobno, torej tudi oni, ki bi točil kupljeno pijačo doma ali krošnjarij z njo ali jo kakorkoli spravljali v potrošnjo. Enako je obvezen plačevati občinsko trošarino vinogradnik od vina lastnega pridelka, ki ga toči na drobno (pod vejo).

Za prodajalca alkoholnih pijač v (originalno) zaprtih steklenicah nastane trošarinska obveznost seveda že z vkletenjem (vskladiščenjem) pijače.

III. Olajšave in oprostitve.

Za vinogradnike je prinesel novi trošarinski zakon olajšavo, da se smatra za točilca na drobno šele pri količinah pod 5 litrov, kadar prodaja vino lastnega pridelka v svoji vasi, odnosno pod 10 l v trgu ali v mestu. Za prodajo izven vasi pa nastopi trošarinska prostost šele pri količinah nad 50 l. Vinogradnik plačuje torej občinsko trošarino samo od onega vina lastnega pridelka, ki ga toči ali prodaja v svoji vasi v količinah pod 5 (10) l ali izven vasi (toda še v občini) v količinah po 50 l. Od vina, ki ga vinogradnik proda preko omenjenih količin, torej od vina, ki ga proda na debelo v svoji občini ali tudi izven nje, se ne pobere nobena trošarina. Trošarina se v teh primerih tudi ne pobere od potrošnika, ki je prejel vino neposredno od vinogradnika.

Dalje je občinske trošarine prosto tudi vino lastnega pridelka, kolikor ga vinogradnik potroši za svoj dom, in vino, za katerega veljajo ista načela kakor za vino lastnega pridelka, če tudi ni lastni pridelok, pač pa namenjeno vzdrževanju izvestne upravičene osebe, to je vino, ki ga prejema prevžitkar iz naslova prevžitka in duhovnik iz naslova berske obveznosti.

Končno je oproščeno občinske trošarine mašno vino v predpisanih, bogoslužju namenjenih količinah.

K olajšavam je prišteti tudi pod točko II. navedeno in s tem odlokom vsem obrtnim točilecem prvič splošno dovoljeno plačevanje trošarine šele ob nastavitvi posode. Ta olajšava sicer ni v zakonu izrecno predvidena in bo otežila kontrolo; kajti vse vino, ki si ga nabavi in vkleti gostilničar, je namenjeno potrošnji in postane torej trošarinski predmet že ob vkletenju. Vendar kaže radi krize ugoditi dolgoletni težnji gostilničarjev in posredno tudi vinogradnikov ter jim omogočiti nabavo večjih zalog vina. Zakonu pa ta način pobiranja ne nasprotuje. Za primer, da bi se ta olajšava v večjem slogu zlorabljala ali pa preveč otežila kontrolo, se more vsak čas odrediti plačevanje od vkletene pijače.

IV. Prijavljanje in kontrola.

Prijaviti mora tako točilec in prodajalec na drobno kakor tudi potrošnik vsako od proizvodnika ali veletrgovca prejeta (vkleteno) količino pijače, torej vsako količino, ki jo je prejel radi točenja (prodaje) na drobno, odnosno (potrošnika) radi neposrednega konsumna. Isto prijavno dolžnost ima proizvoznik in trgovec, ki toči tudi na drobno, glede količin, ki so namenjene takemu točenju ali prodaji. Prijaviti je torej vedno že ob vkletenju pijače ne glede na to, ali je trošarina plačljiva že s tem momentom ali šele pozneje.

Odpadle pa so po novem zakonu vse prijave blaga, ki se nahaja še v trgovskem prometu. Proizvoznik torej ni več dolžan prijavljati gostilničarjem ali privatnikom odpremljenih količin, najsi bo to v svoji občini ali izven nje (razen ako gre za prodajo na drobno, kjer pa je itak on sam trošarinski obveznik).

Trgovec na debelo prijavlja odposlane količine le v primeru, da bi smatrala občina to za potrebno in bi to v svojem, ob koncu okrožnice omenjenemu pravilniku izrecno odredila.

Ponekod je razširjeno mnenje, da po 20. aprilu t. l. organi finančne kontrole, odnosno občine sploh nimajo več dostopa do kleti in drugih shramb. Dogodili so se tudi primeri, da so posamezni neinformirani točilci zabra-

nili organom finančne kontrole dostop do svojih prostorov. Tako mnenje je seve zmotno; država je ukinila kontrolo proizvodnje in prometa, ker je ne rabi več, ni pa ukinila ali prepovedala kontrole, kolikor je ta potrebna za pobiranje občinskih trošarin. Pravica pobiranja trošarine od določenih predmetov je nujno združena s pravico kontroliranja konzuma teh predmetov do najmanjših količin.

Pri vinogradnikih, ki niso gostilničarji ali trgovci z vinom, je kontrola finančnih organov omejena izključno na točenje pod vejo in na slučaje kazenskega zasledovanja.

Plačuje se občinska trošarina normalno od litra potočene (za točenje nastavljen) pijače. Dopustno je pa tudi pavšaliranje. O tem, ali se uvede ta ali oni način, odloča občina sama.

Tihotapstvo se kaznuje.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 20. avgusta so pripeljali špeharji 21 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12 do 13 Din, po isti ceni je bila tudi alanina. Kmetje so pripeljali 19 voz sena po 85—100, 7 slame po 55—65, 5 voz krompirja po 1—1,50, 5 čebule po 2,50—4 (česen 7—8). Zelje glava 0,50—2, kumarce 0,50—2. Pšenica 1,50, rž 1,50, ječmen 1—1,50, oves 1—1,25, koruza 1,50, proso 1,50, ajda 1,25, fižol novi 1,50, luščen grah 6—7. Kokoši je bilo 110 komadov po 15—25, piščancev 1040 komadov po 18—45, 30 rac po 15—20, 10 gosi po 30—40 Din. Celi orehi 5—6, luščeni 16—20, zelena paprika 0,25, hren 7—9. Kislo zelje 4, buče 0,50—1,50, paradižniki 1,50—2, endivija 0,50—1,50, glavata solata 0,50—1, gobe 1—2, borovnice 1,50—2, maline 2,50—3, grozdje 10—16, hruške 3—4, jabolka 1,50—3,50, breskve 6—14. Mleko 2—3, smetana 10—12, surovo maslo 20—26, med 14—20, rane slive 3—5 Din 1 kg.

Mariborski svinjski sejem dne 13. avg. 1932. Na današnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 167 prašičkov. Cene so bile sledeče: 5 do 6 tednov stari 77 do 90 Din, 7 do 9 tednov stari 100 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 160 do 250 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8 do 10

do Jezusa ter njegovih ustanov, tak človek je kakor omamljen; niso mu svete niti najožje rodbinske vezi. Fanatizem ljubezni ne pozna!

5. V shodnici na Sionu.

Pred mnogimi leti, se spominjamo, jebleten deček z imenom Jehuda, sin v Naselbini gobovih v nekakem starem grobišču umrle matere, proč od nje zablodil proti zapadu v dolino Gehena ter gledal gor na Sion. Danes se taisti naš znanec iz mladih let, pa kot rabi Jehuda nahaja gori na Sionu. Morebiti ravno v istem starem grobišču, — ne vemo! — ali vsaj v njega bližini pa je ravno v tem trenutku našla svoje bivališče vnučka rajne gobave Betlehemčanke. In kdo jo je, mater in hčer, pognal v ta strašen kraj? Opravičeno smo skleпали: En oče brez vseh očetovskih čustev, rabi Jehuda! Morebiti gleda ravno zdaj tje raz sionsko ozidje proti izhodu dol v Naselbino — nemara ju celo vidi!? Ne, ne vidi ju. Je vendar le predaleč. Pa kar je glavno, njegova vest je mirna!

Sionska višina je dandanes jugozapadni, prvotni, najstarejši, »Davidov« del jeruzalem-

skega mesta. Dolga stoletja razvalina, se vzdiguje k novi slavi. Leta 1910 je bila tu posvečena prekrasna nova cerkev »Dormitio« (kraj smrti Marijine), nedaleč proč je starinsko poslopje dvorane zadnje večerje (»Coenaculum«); tam v bližini nekje pa je za časov Kristusovih stala »shodnica na Sionu«. Poslopje ni kazalo nič kaj posebnega: ena sama velika dvorana, kateri je bil prizidan štirioglati stolp z ravno streho; tem večje razkošje je vladalo znotraj. Zlatih kipov in podob sicer ni bilo, ker jih je Mojzes prepovedal, da bi ljudstvo obvaroval malikovanja; pa svetel mramornat tlak je bil pokrit z mehкими preprogami neprecenljive vrednosti, stene pa so se žarile v krasoti barv in zlatega nakitja.

Tukaj je bil za danes napovedan občni zbor farizejskega društva. In prihajali so iz vseh rodov in pokrajin Svete dežele možje resnih pogledov, z dolgimi in kakor oglje črnimi, pa tudi sivimi bradami, v plapolajočih svilenih kaftanih, z zelenimi in rdečimi svitki na glavah, in pa seveda s čopi in čopkami na haljah. Dostojanstveno so stopali v dvorano. Med zadnjimi je prihajal

jim takoj ne pove, kje ima denar skrit. Kmetič se je delal, kakor da bi ga prijemal velik strah in je rekel: »Zakopal sem ga tamle za hišo. Tam je denar, če ga niso vzeli že vojaki, ki so bili pred par urami pred vami tukaj.«

Vojaki so začeli takoj kopati in na dnu jame so našli zlatnik. Tedaj so mislili, da so prišli prepozno in da je tisti zlatnik prvim iskalcem izpal iz vreče. Vzeli so zlatnik in so odšli.

Kmetič pa si je veselo mel roke.

Obrnjena zadeva.

A: Koliko si dobil od g. Kovača odškodnine, ker te je povozil njegov avto?